

Tiendehderne vel prøve paa at faa en saadan Overenskomst; for Yderne mene naturligtvis, at det umuligt kan være anderledes, end at en Lov, som bliver vedtagen af Flertallet i dette Ting, maa være en Begunstigelse for dem. De ville sige: det maa jo absolut indeholde en Begunstigelse for os, siden det skal være saadan et Agramforslag, og siden det er gennemført af Flertallet; vi maa altsaa hen og prøve paa at faa en Overenskomst i Stand, for det maa jo absolut være til Gavn for os. Derfor ville mange prøve derpaa; men der vil sikkert være lige saa mange, som gaa fra igen uden at faa noget virkeligt ud af dette Lovforslag; thi det hele, der bliver ud af det, er det omtalte Vidkøb, og det Vidkøb er, som jeg før sagde, kun lille; det ydes kun paa 2 Tiender. Jeg søger endnu forgæves Oplysning om, hvad det er for en Stat, der hviler paa Præstetiender; det lade Folk nok være at oplyse os om, at der er lagt Skat paa Præstetiender. Dernæst sagde den ærede Ordfører, at der her paa vore Pladser var omdelt en Resolution fra Agrammødet; det ved jeg, den har jeg set — jeg har ikke set, den var stillet til mig; men jeg har set, at den ligger her paa Pladserne og altsaa ogsaa paa min Plads, og den Resolution kender jeg meget godt. Men det var ikke det, den ærede Ordfører talte om, han fortalte om, at Agrammødet enstemmigt havde udtalt sig for saadanne frivillige Overenskomster. Dertil siger jeg, at det eneste, man ved om Enstemmigheden derovre, det er, at en Bondemand, en forhenværende Folketingsmand, stod op og sagde: det bliver ikke til noget med disse frivillige Overenskomster, de ere ingen Ting værd. Endelig sagde den ærede Ordfører, at jeg var den første, der havde stiftet Standpunkt fra Foraaret med Hensyn til Statslaan. Jeg vil sige, at naar den ærede Ordfører ikke forstaa bedre, er det haabløst for mig at forsøge at oplyse ham derom. Jeg har forleden Dag søgt at forklare ham det, men det har vist sig forgæves, den ærede Ordfører kan ikke forstaa bedre, end at det Statslaan, som han i Hjør heller ikke udtalte sig om, at han vilde gaa ind paa, er enhver i Færd med at gaa ind paa i Aar ved det Lovforslag, han her foreslaar. Det er en ren komplet Misforstaaelse. Det Lovforslag, den ærede Ordfører er Medforslagsstiller af og Ordfører for, det bemyndiger ikke til Statslaan i Virkeligheden, det bemyndiger kun Finansministeren til at udstede Obligationer, som han ikke skal sælge paa Børsen, men som han skal overgive til Tiendeejerne. Det er ganske det samme Forhold, jeg har foreslaaet, hvorimod det, der var Tale om i Hjør, det var at hjælpe

dette Ministerium, som nu har tømt Kassen, til Rette med at faa sine aarlige Udgifter afholdte ved Laan. Det var noget ganske andet, men jeg skal ikke yderligere arbejde paa at overbevise det ærede Medlem om Forstællen, det er ganske haabløst, det ved jeg godt. Endelig sagde den ærede Ordfører, til forskellige andre Talere, at han havde ikke noget imod, at der kom større Begunstigelser for Tiendehderne, end her er foreslaaet, og dersom Talerne, det ærede Medlem, der sidder ved Siden af ham (Sungersen), det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Alberti) og det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Beth-Espensen) ved deres Indflydelse kunde bevirke, at Staten kunde bringe større Ofre, skulde det glæde den ærede Ordfører. Ja, saadan noget kan man jo nok staa frem og sige, men naar man selv som Medlem af et Flertal i Forvejen har foregrebent Stillingen og er kommen med andre Tilbud, er det i Virkeligheden umuligt for andre Medlemmer ved den Indflydelse, de besidde, den være i øvrigt stor eller lille, at faa Staten til at bringe andre Ofre. Det skulde være et mærkeligt Ministerium, og jeg skulde have daarligt Kendskab til det nuværende Ministerium, der sidder her, som det ikke straks vilde tage Flertallets Forslag med Rykshaand og sige til ethvert Medlem, der vilde have større Indrømmelser: gaa bort, vi have et Parti, der støtter os, og det støtte vi som her ved at gennemføre dets Forslag.

A. Sage: Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (S. C. Christensen) sagde, at jeg befandt mig i en Misforstaaelse. Jeg vilde have sat Pris paa, om han udtrykkelig havde sagt, hvori Misforstaaelsen bestod m. H. t. min Angivelse om, at Godsejerne vilde faa en ret betydelig Gave, hvis Lovforslaget blev gennemført. Har jeg misforstaaet det, skal det være mig en Glæde at indrømme det; men efter hans Lovforslag er det mig ikke muligt at se andet end, at Tiendehderne i 25 Aar skulle indbetale deres Tiendeafgift, og derefter bortfalder Pengeafgiften for evig og altid. Altsaa, naar 25 Aar ere forløbne, er Fæstetjorden fri for Tienden, det vil sige, at Godsejerne for Fremtiden kunne forlange 7 Kr. mere pr. Tønde Hartkorn i Afgift, naar den er sel for den Byrde. — Over for det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Alberti) skal jeg kun bemærke, at jeg udtrykkelig angav det ærede Medlem for 1sted Amts 3dje Valgkreds (N. Andersen) som min Hilde uden at paatage mig noget Ansvar for, hvorvidt hans Beregning var rigtig